

opusdei.org

Po prostu zaszczyt

Rozmowa z Piotrem Pawłem
Orłowskim z Torunia –
głównym organizatorem
Dysput Nawarryjskich.

30-03-2010

*Od października 2009 r. w Toruniu
organizowane są Dysputy
Nawarryjskie – cykl comiesięcznych,
otwartych dla wszystkich wykładów,
które wygłaszają profesorowie
różnych dziedzin Uniwersytetu
Nawarry z Pampeluny.*

Wykłady obejmują sferę zagadnień związanych z naukami ścisłymi, przyrodniczymi, zajmującymi się człowiekiem i jego wytworami kulturowo-duchowymi. Każdy uczestnik może wpływać na przebieg dysputy, stawiać tezy i szukać odpowiedzi na nurtujące go pytania. W czerwcu ukaże się praca zbiorowa z treścią wszystkich wykładów wygłoszonych podczas Dysput. Strona Dysput Nawarryjskich:

www.dysputy.org **Skąd wziął się pomysł na Dysputy Nawarryjskie?**

To bardzo ciekawa historia - zbiór wielu zaskakujących okoliczności. Otóż od kilku lat Dzieło prowadzi w Toruniu i Bydgoszczy spotkania formacyjne. W czerwcu każdego roku w liturgiczne wspomnienie św. Josemarii sprawowana jest u nas Msza św. z udziałem biskupa miejsca (w tym roku spotkamy się w Bydgoszczy) i kapłana z Opus Dei. W ubiegłym roku nie mieliśmy jednak

okazji goszczenia kapłana z Dzieła, w związku z tym zwróciliśmy się o pomoc tam, gdzie jest ich dużo, czyli do Uniwersytetu Nawarry w hiszpańskiej Pampelunie. Z Wydziału Teologii tej uczelni przyjechał na nasze zaproszenie do Torunia ks. Javier Sanchez Canizares.

Postanowiliśmy wykorzystać jego pobyt i poprosić o otwarty także dla mieszkańców wykład na temat obecnej sytuacji Kościoła w Hiszpanii. Zainteresowanie prelekcją na tyle przerosło nasze oczekiwania, że postanowiliśmy pójść za ciosem: opracowaliśmy cykl wykładów profesorów Uniwersytetu Nawarry połączonych z dyskusją ze słuchaczami, które miały odbywać się w mieście Kopernika co miesiąc przez cały rok akademicki. I udało się! Wystartowaliśmy w październiku 2009 r. Nasze spotkania nazwaliśmy Dysputami Nawarryjskimi w Toruniu.

Czym są Dysputy?

Zanim zaprosiliśmy torunian na wykład inauguracyjny Dysput Nawarryjskich, przypomnieliśmy sobie w gronie kilku osób, które miały wziąć na siebie ciężar przygotowania całości, główne założenia średniowiecznych dysput uniwersyteckich. Otóż podstawowym zadaniem profesora na średniowiecznym uniwersytecie była lectio, czyli systematyczny wykład tematu, związany głównie z odczytywaniem tekstu Pisma Świętego (a później „Sentencji” Piotra Lombarda) i wyjaśnianiem go wiersz za wierszem. O ile tzw. bakałarz biblijny przygotowywał jedynie początkujących studentów i zaznajamiał ich z historią biblijną, wyjaśniając jedynie w sposób ogólny pojawiające się sformułowania, o tyle już mistrz teologii miał większą swobodę przy okazji lectio.

Dysputy pojawiły się jako drugie zadanie profesora teologii, ale cały czas powiązane były z nauczaniem. Celem disputatio, które z wielką siłą pojawiły się na Uniwersytecie Paryskim w XII i XIII wieku, było przejście od teorii do praktyki, posługiwanie się przyjętymi autorytetami Ojców Kościoła, ale również autorów pogańskich - wszystko po to, aby zdobyć odpowiedź na aktualne zagadnienia i zmierzyć się z argumentami mających inne spojrzenie na dany temat. Tak prowadzona przez profesora dyskusja wymagała umiejętności oceny i doboru odpowiednich cytatów, ale nade wszystko kształtowała zdolności głębokiego wyjaśniania. Warto pamiętać, że skuteczność tej metody sprawiła, że największe dzieła św. Tomasza, w tym „Suma teologiczna”, powstały właśnie na kanwie disputatio i praktycznie są jednym wielkim zbiorem dysput.

Ten średniowieczny i perfekcyjny kontekst bardzo nam się w Toruniu spodobał. Uznaliśmy, że idealnie pasuje zarówno do klimatu gotyckiego Torunia, jak i charakteru planowanych Dysput Nawarryjskich, które miały mieć przecież walory wybitnie uniwersyteckie. Niemniej zdecydowaliśmy się zapraszać do Torunia hiszpańskich profesorów zajmujących się różnymi dziedzinami nauki, nie tylko teologii.

- Kto przygotowuje Dysputy Nawarryjskie?

- Toruńskie Dysputy to inicjatywa środowisk uniwersyteckich z Torunia i Pampeluny. Pomysłodawcami wydarzenia ze strony hiszpańskiej są rektor Uniwersytetu Nawarry profesor Angel Jose Gomez Montoro i konsul honorowy RP w Pampelunie Angel Tellechea Goyena, a ze strony polskiej ks. dr Piotr Roszak ze Stowarzyszenia Absolwentów

Uniwersytetu Nawarry, dyrektor
Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni
Agnieszka Brzezińska oraz ja –
przedstawiany w tym gronie jako
mecenas kontaktów polsko-
hiszpańskich. Wykład inauguracyjny
Dysput poprzedziliśmy ponadto
rozmowami z rektorem
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika,
marszałkiem województwa
kujawsko-pomorskiego, prezydentem
Torunia i biskupem toruńskim.
Wszystkie strony – zarówno te z
Torunia, jak i Pampeluny - nam
pomagają. Cieszymy się również
patronatem honorowym, jaki
sprawują one nad Dysputami.

**Czy ośrodki uniwersyteckie
Torunia i Pampeluny są
zainteresowane przebiegiem
Dysput?**

Tak, i to bardzo. Odbyły się dwa
oficjalne spotkania - jedno w Toruniu
z udziałem dyrektora ds. kontaktów

międzyuczelnianych Uniwersytetu Nawarry z rektorem UMK i drugie w Pampelunie z rektorem z Nawarry. W obu miałem okazję uczestniczyć, mogę więc powiedzieć, że rozmowy pomiędzy uniwersytetami są daleko posunięte i dotyczą zarówno wymiany studenckiej, jak i współpracy interdyscyplinarnej i naukowej pomiędzy wydziałami, na utworzeniu być może nowych kierunków na UMK kończąc. Najprawdopodobniej już we wrześniu 2010 roku dojdzie w Toruniu do spotkania rektorów obu uczelni. Wzajemne zainteresowanie jest ogromne, co mam nadzieję przełoży się na długoletnią współpracę pomiędzy uczelniami.

Dlaczego zdecydowaliście się na zapraszanie do Torunia właśnie naukowców z Pampeluny?

Mieszkańcy Torunia i Pampeluny doskonale się znają. Oba miasta

współpracują ze sobą od kilku lat jako ośrodki ubiegające się o tytułu Europejskich Stolic Kultury w 2016 r. Umowę o współpracy podpisano również na szczeblu województwa kujawsko-pomorskiego oraz regionu Nawarry. Organizowane są m.in. Dni Toruńskie w Pampelunie czy parada Trzech Króli w Toruniu, wzorowana na podobnej, odbywającej się w Pampelunie.

Znakiem stale przypominającym o związkach Pampeluny z Toruniem jest obecność obu miast na Szlaku św. Jakuba (Camino de Santiago), czyli jednym z najstarszych szlaków pielgrzymkowych w Europie do katedry w Santiago de Compostela w północno-zachodniej Hiszpanii, z tradycją sięgającą ponad tysiąca lat. Na tym samym szlaku znajduje się zresztą współpracująca z nami Szafarnia ze swoim Ośrodkiem Chopinowskim. Gotycki kościół św. Jakuba w Toruniu jest historyczną

stacją pielgrzymkową na polskim etapie Camino, natomiast Pampeluna to pierwsze miasto postojowe na tym szlaku na terenie Hiszpanii.

Poza tym cały komitet organizacyjny toruńskich Dysput jest pod wrażeniem prestiżu i poziomu nauki na Uniwersytecie Nawarry, dlatego możliwość spotykania się w Toruniu z jego profesorami traktujemy po prostu jako zaszczyt. A to, że jest to uczelnia założona w Pampelunie w 1952 r. przez św. Josemarię Escrivę i że jest ona wraz ze swoją filią IESE Business School w Barcelonie jednym z najlepszych ośrodków uniwersyteckich w Hiszpanii, jest dla mnie osobiście klasą samą w sobie.

Jak przebiegają te spotkania?

Naszych hiszpańskich gości zapraszamy do Polski na kilka dni. We współpracy z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika organizujemy im spotkania z dziekanami,

naukowcami i studentami wydziałów identycznych bądź zbliżonych do ich zainteresowań. Właściwe wykłady odbywają się wieczorem w Collegium Maximum UMK – reprezentacyjnym budynku Senatu uczelni. Wykłady wygłaszane są z reguły w języku hiszpańskim i są tłumaczone na polski. Po wykładzie słuchacze zadają wykładowcy pytania. Na drugi dzień jedziemy do Ośrodka Chopinowskiego w pobliskiej Szafarni na spotkanie profesorów z młodzieżą z Radomina. Następnego dnia pokazujemy gościom Toruń i okolice – a jest co pokazywać!

Kogo gościliście już w Toruniu?

Wykład inauguracyjny wygłosił profesor Jesus Tanco Lerga - fachowiec od nauk informacyjnych, profesor Wydziału Komunikacji, odpowiedzialny na Uniwersytecie Nawarry za relacje zewnętrzne. Mówił o poszukiwaniu i

przekazywaniu prawdy jako wymogu dobrej informacji we współczesnych środkach przekazu. Następnie gościliśmy prof. Marię Eugenię Lopez Jacoiste z Wydziału Prawa z wykładem „Dokąd zmierza Europa? Refleksja o podstawach w świetle traktatu lizbońskiego”; prof. Inmaculadę Jimenez Caballero z Wydziału Architektury z prelekcją „Jak myślą architekci?”; prof. Javiera Santomé z IESE Business School – mówił o wiedzy, jakiej dostarczył nam ostatni kryzys finansowy.

Natomiast w marcu przyjmowaliśmy ks. prof. Juana Luisa Lordę z Wydziału Teologii z wykładem "Ile istnieje kosmowizji, czy tylko chrześcijańska?" (polscy czytelnicy znają go głównie jako znakomitego autora dwóch przetłumaczonych na język polski książek „Moralność – sztuka życia” oraz „Być chrześcijaninem”). Czekamy na kolejne, majowe i czerwcowe

spotkania z prof. Jorge Antonio Fernandezem – będzie mówił o Camino de Santiago oraz profesor medycyny Adelą Lopez de Cerain, której wykład będzie poświęcony problemom bioetyki.

Jakie są szanse na to, że Dysputy Nawarryjskie przetrwają i że nie będzie to inicjatywa jednorazowa?

Przez najbliższy rok akademicki 2010/2011 będziemy w Toruniu odpoczywać. Ale za to na Uniwersytecie Nawarry w Pampelunie jesienią ruszają Dysputy Kopernikańskie w Nawarze, które będą prowadzić wykładowcy z toruńskiego UMK. Uczynimy wszystko, by w kolejnym roku akademickim, czyli jesienią 2011 r., profesorowie z Nawarry ponownie zawitali z wykładami do Torunia.

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://opusdei.org/pl-
pl/article/po-prostu-zaszczyt/](https://opusdei.org/pl-pl/article/po-prostu-zaszczyt/)
(17-03-2026)